

יום שני כ"ד בניסן תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ע'

1. פגועות בני 9 ו-8 מקחן וממכרן מכר במטלטלים אבל לא בקרקעות. כיצד הוכיחו מהמשנה שאם יש להם אפוטרופוס אין להם מקח וממכר? שנינו: אין מעשה קטנה כלום. ואף שיש לחלק שזהו רק בהעמיד לה שלישי שפירש לו מה יעשה, אך מתוך שנקטו לשון גורף, משמע שבאו לומר שאף באפוטרופוס שדומה קצת לשליש הדין כן.
2. אלו סוגי נדרים שנינו בענין בעל האוסר את אשתו?
  - א. המדיר את אשתו שלא תהנה ממנו - ת"ק: אם הדירה עד 30 יום - יעמיד פרנס שיפרנסנה. יתר מיכן - יוציא ויתן כתובה. רבי יהודה: חודש אין צריך להוציאה. ולכהן תקנו שני חודשים, כיון שאם יגרשנה לא יוכל להחזירה.
  - ב. המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות - לת"ק: יוציא מיד ויתן כתובה. לר' יהודה: ישראל ימתין יום אחד, וכהן שני ימים.
  - ג. המדיר את אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין - לת"ק: יוציא מיד ויתן כתובה. לר' יוסי: בעניות - רק אם לא נתן קצבה, ובעשירות - אם הדירה ליותר מ- 30 יום.
3. כיצד יכול להדירה הנאה, הרי משועבד לה, כפי ששינונו: לגבי האומרת לבעלה 'קונם שאיני עושה לפיך' - אינו צריך להפר לה כיון שמשועבדת לז?
  - א. אין לפרש - שכשהדירה נעשה כאומר לה 'צאי מעשה ידיך במזונותיך', שא"כ גם אשה שאוסרת הנאתה על בעלה יועיל נדרה, משום 'נעשה כמי שאומרת לו איני ניזונת ואיני עושה'. [לשיטת רב הונא שיכולה לומר כן]
  - ב. מדובר - שאמר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך, ולכן אינו משועבד לה. ומדובר שמעשה ידה מספיק לדברים גדולים ולא לדברים קטנים, והיא היתה רגילה בהם מבית אביה אך מחלה לבעלה שלא נתן לה ולכן חל הנדר, וכעת שהדירה כבר אינה מוחלת ולכן חייב להעמיד לה פרנס. וכשהדירה ליותר מ-30 יום - זה יתפרסם ותתבייש ולכן יוציא ויתן כתובה.
  - ג. משנתנו בארוסה שהגיע זמנה להנשא ובעלה חייב במזונותיה, ושיעבודו רק מדרבנן, לכן מדאורייתא הנדר חל, ופרנס מעמיד משום החיוב דרבנן. וכשהדירה ליותר מ-30 יום - חוששים שהפרנס לא יעשה שליחותו ולכן יוציא.
  - ד. אבל אין לפרש - שהדירה כשהיא ארוסה ואח"כ נישאת, כיון שכנישאת סברה וקיבלה ואינו חייב לזונה. ומה שמצינו לגבין מומין שיכולה לומר: סבורה הייתי שאני יכולה לקבל, עכשיו איני יכולה לקבל. אבל לענין מזונות לא יכולה לומר כך.
4. לכאורה כשממנה פרנס, נחשב כשלוחו, וכאילו נהנתה מנכסיו?

מדובר באומר 'כל הזן אינו מפסיד'. ונתבאר לפ"ז:

  - א. מה ששינונו - מי שהיה מושלך בבור, ואמר כל השומע קולו יכתוב גט לאשתו - הרי אלו יכתבו ויתנו, שם נחשב כמינוי כיון שאמר 'יכתוב', משא"כ כשאומר 'כל הזן' אינו נחשב מינוי.
  - ב. לענין שבת, אמר ר' אמי: בדליקה התירו 'לומר כל המכבה אינו מפסיד' [כדי שנכרי יכבה], שמא מתוך שבהול על ממונו יכבה בעצמו, ובאו למעט שאר איסורי שבת, שאסור. אך לא באו למעט לענין נדרים.
  - ג. הדין הנאה את חבירו ואין לחבירו מה לאכול, יכול לומר לחנוני שמכירו 'איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו', החנוני נותן למודר, והמדיר ישלם לו - ונתחדש בזה שלא מיבעיא 'כל הזן אינו מפסיד' שאומר זאת לכל העולם, שמוותר. אלא אף לחנוני שהוא חבירו יכול ואינו נחשב כמצוהו בהדיא.
5. אלו אופנים נוספים מצינו כיצד יכול לעזור לחבירו שמודר ממנו?
  - א. אם חבירו המודר צריך ביתו לבנות, או גדירו לגדור, או שדהו לקצור, אומר לפועלים שמכיר 'איש פלוני מודר ממני ואיני יודע מה אעשה לו', הן עושין עמו ונוטלים שכרן מהמדיר.
  - ב. היו מהלכין בדרך ואין למודר מה לאכול, המדיר נותן לאחר לשום מתנה, והמודר נוטל ואוכל ומותר, אם אין שם אחר - מניח על גבי הסלע ואומר הרי הן מופקרין לכל מי שיחפוץ, והלה נוטל ואוכל ומותר, ור' יוסי אוסר. טעמו של ר' יוסי: גזירה משום מעשה דבית חורון שלא נתן ממש אלא רק התכוין להערים.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)